

Χαιρετισμός Πρύτανη, Καθηγήτῆ Κωνσταντίνου Χριστοφίδη
2^η ετήσια διάλεξη Alpha Bank στο πλαίσιο της Γιορτῆς των Γραμμάτων με ομιλήτῆ τον Καθηγητῆ
Δημήτρη Παντερμαλή, Πρόεδρο Μουσείου Ακρόπολης.
Τετάρτη, 29 Ιανουαρίου 2014, 18:00
Αίθουσα Τελετῶν Πανεπιστημίου Κύπρου, Καλλιπόλεως 75

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω στη 2^η Ετήσια Διάλεξη της Alpha Bank που πραγματοποιεῖται στο πλαίσιο της Γιορτῆς των Γραμμάτων - μία διοργάνωση του Πανεπιστημίου Κύπρου αφιερωμένη στα γράμματα και στους πεφωτισμένους ανθρώπους που αφιέρωσαν τη ζωή τους στην προαγωγή της παιδείας.

Καθιερώνοντας την ημέρα εορτασμού των γραμμάτων αποδίδουμε φόρο τιμῆς στα πνευματικά και παιδαγωγικά πρότυπα που μέσα από τη δράση και το παράδειγμά τους επιδιώκουν την κατάκτηση της γνώσης και της αλήθειας.

Σήμερα, ημέρα της Γιορτῆς των Γραμμάτων, εἶναι και μία ευκαιρία για να θυμηθούμε τους δασκάλους μας, κυρίως αυτούς που απεβίωσαν στην προσφυγιά. Και η καλύτερη δικαίωση για όλους εκείνους, εἴμαστε εμείς οι μαθητές τους, που καλούμαστε σήμερα να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων.

Η αγάπη για τα γράμματα, την παιδεία και τη γνώση εἶναι αγάπη για τον άνθρωπο. Έχοντας και μόνο την υποψία των απεριόριστων πνευματικῶν δυνατοτήτων και δεξιοτήτων, οφείλουμε να τις αναδείξουμε μέσα από τη σωστή εκπαίδευση και ανατροφή.

Για να προσφέρουμε ἀριστη και ἀρτια εκπαίδευση πρέπει σήμερα να προχωρήσουμε σε τομές και μεταρρυθμίσεις. Θέλουμε τους καλύτερους να διδάσκουν τα παιδιά μας. Θέλουμε ουσιαστική εκπαίδευση και μόρφωση που να τους επιτρέπει να αξιοποιήσουν στο έπακρο το ταλέντο τους. Εκπαίδευση που να μην τους περιορίζει, αλλά να τους απελευθερώνει,

ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση και τις ικανότητες τους για δημιουργία και καινοτομία.

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου βρίσκεται στη διάθεση της κοινωνίας και της Πολιτείας για να συμβάλει με την εμπειρογνωμοσύνη του στην ανάδειξη των γραμμάτων και στη βελτίωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Η πολιτική, οικονομική και κοινωνική ζωή μιας χώρας φανερώνει το επίπεδο της παιδείας της. Είναι δε ο καθρέφτης των πολιτών της. Δυστυχώς σήμερα είμαστε οικονομικά χρεωκοπημένοι, δύσπιστοι για την ποιότητα της πολιτικής ζωής του τόπου και απογοητευμένοι με τους θεσμούς και την αποτελεσματικότητά τους. Η γιορτή των γραμμάτων δεν πρέπει μόνο να προβάλλει την αξία της παιδείας και του πολιτισμού. Πρέπει κυρίως να τονίζει την ανάγκη της ουσιαστικής εφαρμογής των αξιών που μαθαίνουμε στα παιδιά μας.

Πώς θα δώσουν βάση στα μαθήματα που τους διδάσκουμε, εάν δεν τα εφαρμόσουμε;

Πώς θα πιστέψουν στους θεσμούς και στην αξία της γνώσης, εάν οι θεσμοί δεν εργάζονται για το συλλογικό συμφέρον και εάν δεν αξιοποιούν τη γνώση για το κοινό καλό;

Οι δάσκαλοι λοιπόν πρέπει να αποτελούν παράδειγμα, οι πολιτικοί πρότυπα και οι πολίτες δημιουργοί που με κριτική σκέψη θα προειδοποιούν, θα συμβουλεύουν, θα κεντρίζουν μια κοινωνία κρατώντας την σε εγρήγορση.

Κυρίες και Κύριοι,

Αναμφίβολα, το σημερινό σύστημα της εκπαίδευσης χρειάζεται ριζική μεταρρύθμιση. Θα πρέπει να επιστρέψουμε στο παλιό μας γυμνάσιο, με το κλασικό, το πρακτικό, και το οικονομικό. Όχι με νοσταλγικούς όρους, αλλά

με σύγχρονους. Να επαναφέρουμε τη διδακτέα ύλη, τόσο σε επίπεδο ποιότητας, όσο και σε επίπεδο ποσότητας. Τα μαθηματικά, τα ελληνικά, τα αρχαία ελληνικά και οι επιστήμες να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο.

Επιμένω για τη μόρφωση σε αξίες, τη σύνδεση της νεοελληνικής με τις ρίζες της, την ικανότητα που αναπτύσσει για παραγωγή λόγου και έκφρασης, διότι ειδικά αυτές τις ημέρες πρέπει να ενισχύσουμε τις αξίες, πρέπει να μεταδώσουμε στους νέους ανθρώπους τα βαθειά νοήματα του πολιτισμού μας.

Το γυμνάσιο πρέπει να επιστρέψει και πάλι στις σχολικές στολές και το κάθε σχολείο στα δικά του διακριτικά χαρακτηριστικά, ώστε να μπορούν οι μαθητές να αυτό-προσδιορίζονται με υπερηφάνεια στη σχολική τους μονάδα.

Σε μια εποχή που τα πάντα είναι απρόσωπα, το αίσθημα του ανήκειν είναι εξαιρετικά σημαντικό. Διότι, εάν τελικά τα παιδιά δεν μπορούν να ανήκουν στην κοινότητα του σχολείου τους, θα επιδιώξουν να ανήκουν κάπου αλλού, στους πορτοκαλί ή στους πράσινους, στις θύρες των γηπέδων και στις ακραίες ομάδες που τους ψαρεύουν.

Πρέπει να κτίσουμε ένα καινούργιο σχολείο μακριά από τα κούφια συνθήματα.

Θέλουμε πρότυπα σχολεία, όχι σχολεία μόνο για άπορους ή μόνο για εύπορους. Θέλουμε σχολεία όπου όλοι θα μπορούν να αθλούνται πνευματικά, πετυχαίνοντας διανοητικούς και ηθικούς άθλους αντάξιους της νεότητας αυτής της γενιάς, αντί να αναζητούν κομματικά πλεονεκτήματα τόσο νωρίς στη ζωή τους.

Θέλουμε τη νέα μας γενιά με φρόνημα παιδείας που να μπορεί να αναγνωρίζει νωρίς την ουσία του δημοκρατικού πολιτεύματος και όχι να επιδιώκει τα ενδεχόμενα ανταλλάγματα κάποιων ολιγαρχιών.

Η παιδεία είναι η ασπίδα, αλλά και το βασικό μας όπλο για να μετατρέψουμε αυτήν την πένθιμη εποχή σε μια πραγματική άνοιξη που να μπορεί να καταλήξει στην πλήρη ανοικοδόμηση του κράτους, της ρημαγμένης οικονομίας και της αποδιαρθρωμένης κοινωνίας. Πρέπει να μετατρέψουμε την κρίση σε μια ευκαιρία αναμόρφωσης των πνευματικών θεσμών της δημοκρατίας. Πρέπει να αποδείξουμε εκ νέου την ανωτερότητα του δημοκρατικού πολιτεύματος και να διαψεύσουμε όσους ισχυρίζονται ότι η δημοκρατία είναι ένα καθεστώς των μετρίων. Απέναντι σε αυτήν την ευκαιριακή μετριοκρατία πρέπει να προτάξουμε ένα καινούργιο όραμα για το αύριο, ένα καινούργιο όραμα για τον τόπο.

Ένα ανανεωμένο σχολείο μέσης εκπαίδευσης θα είναι η καλύτερη προϋπόθεση για ένα δυνατό πανεπιστήμιο, ικανό και έτοιμο για μεγάλες ανατροπές και κοινωνικές αλλαγές. Ένα πανεπιστήμιο που θα μπορέσει πραγματικά να κινηθεί ραγδαία προς τον κόσμο της καινοτομίας και της νέας εποχής και θα γίνει η πραγματική ατμομηχανή ανάπτυξης του τόπου σε μια πλέον διαφορετική, βιώσιμη βάση, όπου κυρίαρχο στοιχείο δεν θα είναι το εύκολο και άγνωστο χρήμα, αλλά η γνώση και η αυτογνωσία.

Μπορούμε να αλλάξουμε το δημοτικό σχολείο και το γυμνάσιο;

Ασφαλώς και μπορούμε, εάν αγνοήσουμε τα συμφέροντα των συνδικαλιστών και διαγράψουμε από το μυαλό μας το πελατειακό ταμείο των ψήφων. Μπορούμε, εάν επιτέλους αρχίσουμε να σκεπτόμαστε τις επόμενες γενεές αντί τις επόμενες εκλογές! Είναι πια καιρός να νοιαστούμε για τις επόμενες γενεές γιατί αρκετά τις αδικήσαμε.

Κυρίες και Κύριοι,

Σήμερα είναι τιμή μας να φιλοξενούμε ως κύριο ομιλητή τον Πρόεδρο του Μουσείου της Ακρόπολης Καθηγητή Δημήτριο Παντερμαλή.

Κύριε Παντερμαλή σας ευχαριστούμε θερμά για την εδώ παρουσία σας.

Το θέμα που θα απασχολήσει την αποψινή διάλεξη φανερώνει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη συμβολή της τεχνολογίας και της επιστήμης στην ανάδειξη του πολιτισμού.

Τονίζει δε ότι, το συνταίριασμα και η συνέργεια των θετικών και εφαρμοσμένων επιστημών με τα γράμματα και τις ανθρωπιστικές επιστήμες οδηγούν στη δημιουργία διαχρονικής αξίας, χρήσιμης και λειτουργικής για τη σύνδεση του σήμερα με το χθες και το αύριο.

Τέτοια έργα και τέτοιες συνέργειες συνδέουν επιτυχώς το παρόν με το παρελθόν και το μέλλον μας και θα πρέπει να αποτελούν σημαντικό κομμάτι των εκπαιδευτικών και των ερευνητικών μας δράσεων.

Σας ευχαριστώ.